

Оксана Фещук, Валерія Перепелиця

студентки групи Інс-11

спеціальності «Інформаційна,

бібліотечна та архівна справа

МЕЙКЕРСПЕЙС У БІБЛІОТЕЧНІЙ УСТАНОВІ ЯК ВІЛЬНИЙ ПРОСТІР

У дослідженні розглянуто тенденції розвитку мейкерспейсу у бібліотечній справі. Ці тенденції були започатковані новим рухом – творців, мейкерів. Їх кредо – люди повинні бути творцями, а не просто споживачами масової інформації.

Ключові слова: мейкер, мейкерспейс, бібліотека, креативний простір

Постановка проблеми: Коли більшість людей думають про бібліотеки, вони, природно асоціюють її суто з книгами. Однак бібліотеки – це місця взаємодії спільноти, в якому створюють простір для дизайну і занять, які одночасно навчають і розширюють можливості споживачів інформації. Таке середовище можна назвати – мейкерспейс – це сектор бібліотеки, в якому відвідувач може здійснювати свої проекти, скориставшись ресурсами та засобами бібліотечної установи.

Метою та завданнями дослідження є: 1) з'ясувати для чого у бібліотеці мейкерспейс та в чому важливість вільного простору у сучасній бібліотеці; 2) показати засоби організації мейкерспейс у бібліотечній установі. Таким чином, необхідно з'ясувати, яким чином бібліотекам потрібно не лише забезпечити максимальний об'єм інформації з вільним доступом, а й створити комфортне середовище для залучення нового покоління споживачів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мейкерспейс – це унікальне навчальне середовище для всіх, яке заохочує майструвати, грати та

досліджувати [4]. Мейкерспейс в бібліотеці – це місце для того, щоб: вчитися, винаходити, створювати та пробувати щось нове.

В наш час важливо зацікавити людей у читанні книг, адже зараз характерна проблема в Україні «нечитання». Більшість людей мало користуються книгами, адже за статистикою лише 20% українців є активними читачами, іншим не вистачає часу на те, аби відвідувати бібліотеку та стати активним читачем через соціально-економічну ситуацію [2]. Мейкерспейс може вирішити цю проблему та зацікавити користувачів. Там можна створювати проекти своїми руками або за допомогою техніки; розвивати свій креативний та науковий потенціал.

Найчастіше мейкерспейси в бібліотечних установах використовують з метою:

- Виготовлення моделей на 3Д принтері;
- Оцифрування документів;
- Оцифрування аудіокасети, платівок або кіноплівок [1].

В європейських країнах практика впровадження мейкерспейсів набирає все більших обертів. Наприклад, у Фінляндії працює принцип: «у будь-якій незрозумілій ситуації – йди в бібліотеку». У фінляндських бібліотеках можна в будь-який час користуватися комп'ютером та кавовою машиною. Це місце може замінити дім та офіс [3]. Такі креативні простори дають можливість позиціонувати бібліотеку як місце творення, винаходів і «діяння» замість споживання і поглинання. Це відкриває значні перспективи: бібліотеки зі сховищ книг та інформації перетворюються у центри участі в суспільному житті, пропонують інноваційні форми обслуговування і навчання, трансформуються у лабораторії винаходів і нових ідей [5, с. 54].

Мейкерспейс потребує фасилітатора, оскільки розробникам (творцям) потрібен хтось, хто знає, як ефективно втілити ідеї. Фасилітатор має знати, які виробничі ресурси наявні у цьому просторі та як вони функціонують. Окрім того, фасилітатор потрібен, щоб розробити програму заходів у мейкерспейс. Це може бути бібліотекар або волонтер.

Існує перелік засобів, які допомагають бібліотечним установам у створенні креативних просторів:

1. Проаналізувати творчі простори, заклади, які вже функціонують у місцевості розташування бібліотеки – для уникнення дублювання, заповнити нішу в питанні обслуговуванні потреб місцевої громади.
2. Продумати стратегію бібліотеки – зрозуміти тип творчого простору та його відповідність цілям установи.
3. Розуміти тренди про креативні простори на національному та міжнародному рівнях.
4. Прорахувати зони для креативного простору у приміщенні бібліотеки.
5. Розробити асортимент послуг для креативних просторів.
6. Продумати ресурсну базу мейкерспейсів.

Висновки. Отже, бібліотека є місцем для саморозвитку та навчання, тому важливо запроваджувати креативні простори (мейкерспейси) для того, аби кожна людина могла реалізувати свої творчі ідеї. Окрім того, це допоможе зацікавити молодь у відвідуванні бібліотек, де вони будуть проводити вільний час з користю.

Список використаних джерел

1. Єдиний інформаційний простір публічних бібліотек: сучасне бачення та тенденції розвитку. URL: http://bibvas.ucoz.ua/faxivcam_dopom/bibl_prostir/bibl-prostir-konsultacija.pdf
2. Марченко Тетяна. А що таке мейкерспейс? Бібліоконтинент Вінниччина: блог науково-методичного відділу Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва. URL: http://metodvinnitsa.blogspot.com/2017/01/blog-post_26.html (завантажено на сайт 26.01.2017).
3. Мейкерспейс=Зроби сам. БібліоSpace. № 2. 2016. URL: <https://ru.calameo.com/read/0027326093a8493fa89c5>.
4. Мейкерспейс в бібліотеці. Шафа методиста: блог методичного відділу Центральної міської бібліотеки для дітей ім. Ш.Кобера і В.Хоменко

м.Миколаєва. URL: <https://metodchild.wordpress.com/2020/05/24/мейкерспейс-в-бібліотеці/> (завантажено 24.05.2020).

5. Чотири простори бібліотеки: модель діяльності: практичний посібник / автори-укладачі: О. Бояринова, О. Бруй, Л. Лугова, Я. Сошинська, І. Шевченко; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : ВГО Українська бібліотечна асоціація, 2020. – 104 с.